दशमकक्ष्या–प्रथमभाषा–संस्कृतम्

10th 1st Language Samskritam

पर्यायशैक्षणिकयोजना–September-2021

क्र. सं	सप्ताहः	लक्षिताधिगमाः (अधिगमफलानि)	निर्देशात्मकाः क्रियाकलपाः	मौल्यमापनक्रियाकलापाः
	तृतीयसप्ताहः पाठः– मारुतेः महिमा	१. वाल्मीकिरामायणस्य स्थूलपरिचयः	१.शिक्षकः रामायणकथां संक्षेपेण कथयति/ ३. रामायणस्य Video प्रदर्शनम्/प्रेषणम्	१.रामायणसम्बद्धकथालेखनम् /कथनम् २. रामायणसम्बद्धचित्रसङ्ग्रः
		२.कथासन्दर्भपरिचयः	१.शिक्षकः कथासन्दर्भम् अनूद्य छात्रेभ्यः श्रावयति	१. कथासन्दर्भम् आधृत्य प्रश्ननिर्माणम् २ कथासन्दर्भलेखनम्
		३. मारुतेः जननकथायाः तस्य रविं प्रति उड्डयनस्य च परिचयः(श्लोकः१तः५)	१. शिक्षकः अन्वयानुसारम् अर्थं कथयति २. छात्राः श्लोकानां तात्पर्यं वदन्ति ತಾತ್ಪರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿ.	१. छात्राः श्लोकानां तात्पर्यं लिखन्ति
		४. राहोः सूर्यग्रहणार्थम् आगमनम्,–– इन्द्रस्य अगमनम् – इत्यादिकथायाः परिचयः।(श्लोकः६तः१०)	१ शिक्षकः अन्वयानुसारम् अर्थं कथयति/श्रावयति छात्राः श्लोकन् पठन्ति	१. ग्रहीतुम्, प्लवते,अम्बरम्,एषः, इत्यादीनां १५ पादानाम् अर्थलेखनम्।
		५. ऐरावताभिमुखं मारुतेः गमनम् इत्यादिकथायाः परिचयः।(श्लोकः११तः१५)	१ शिक्षकः अन्वयानुसारम् अर्थं कथयति/श्रावयति २. मारुतिजननवृत्तान्तस्य चलनचित्रार्थम् अत्र स्पृशन्तु	१. प्रकृतपाठस्य सारांशलेखनम्

		६.कविपरिचयः– वाल्मीकिः	१.शिक्षकः वाल्मीकिमहर्षेः जीवनचरित्रादिकं कथयति २. वाल्मीकिरामायणपुस्तकपरिचयः https://vidwannrs.in/listing/toc/032	१. कवेः देशकालकृत्यादीनां लेखनम्
		७. अभ्यासलेखनम्	१ शिक्षकः प्रकृतपाठस्य टिप्पणीं छात्रेभ्यः ददाति/प्रेषयति– टिप्पण्याः कृते अत्र स्पर्शं कुर्वन्तु	१ अभ्यासस्थप्राश्नानाम् उत्तरलेखनम्
	चतुर्थ–सप्ताहः पाठः– समासः	१. समासविग्रहवाक्ययोः परिचयः	१.शिक्षकः समासविग्रहवाक्ययोः परिचयं कारयति। २. छात्राः शिक्षकोक्तोदाहरणेषु समासान् विग्रहवाक्यानि च प्रत्यभिजनन्ति।	१. हरिहरौ,फलपुष्पे, गङ्गानदी, -- इत्यादिसमासानां विग्रहवाक्यानि लिखित्वा समासनामलेखनम्।
		२. समासभेदपरिज्ञानम्	१.सोदाहरणं समसभेदनिरूपणम्	१ समासभेदानां सचित्रलेखनम्, यथा– 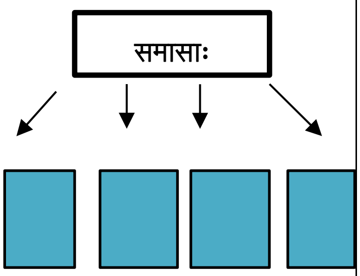
		३. अव्ययीभावसमासस्य परिचयः	१. शिक्षकः सलक्षणम् अव्ययीभावसमासस्य परिचयं कारयति २. छात्राः अन्यानि उदाहरणानि वदन्ति।	१. विग्रहवाक्यानि लिखित्वा समासनामलेखनम्।

		३. बहुव्रीहिसमासपरिचयः ४. समानाधिकरणबहुव्रीहिपरिचयः	१. शिक्षकः सलक्षणम् अव्ययीभावसमासस्य परिचयं कारयति	१. शिक्षकप्रदत्तविग्रह वाक्यानां समासलेखनम् २. उदाहरणान्तराणाम् अन्वेषणं कृत्वा लेखनम्।
		५. व्यधिकरणबहुव्रीहिपरिचयः	१. शिक्षकः सलक्षणम् अव्ययीभावसमासस्य परिचयं कारयति	१.शिक्षकप्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तरलेखनम्
		६. अभ्यासस्थितप्रश्नानाम् उत्तरज्ञानम्	१.शिक्षकः प्रकृतपाठस्य टिप्पणीं छात्रेभ्यः ददाति/प्रेषयति।	१ अभ्यासस्थप्राश्नानाम् उत्तरलेखनम् २. रसप्रश्नाः– रसप्रश्नार्थम् अत्र स्पर्शं कुर्वन्तु